

ภาพต้นแบบและความเป็นผู้นำหญิงในโลกแฟนตาซี: เดอะ ฮังเกอร์เกมส์^{*}

Female Archetypes and leadership roles in a fantasy world : The Hunger Games

ปรียากรณ์ เจริญบุตร¹ และ จุฬามาศ สุวรรณบุล²

Preeyaporn charoenbutra and Chulamas Suwannabool

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอวิธีวิเคราะห์ Archetype หรือภาพต้นแบบสำคัญที่สะท้อนบทบาทผู้หญิงในนวนิยายไตรภาค เดอะ ฮังเกอร์เกมส์ ประพันธ์โดย ซูซาน คอลลินส์ เพื่อศึกษาสถานะของผู้หญิงในสังคม การศึกษาใช้กรอบทฤษฎีวิเคราะห์ของ C.G. Jung และ นักวิชาการแนวจิตวิเคราะห์และสตรีนิยม Annis Pratt ผลการศึกษาพบว่านางเอกมีภาพต้นแบบ the hero ซึ่งแสดงความเป็นผู้นำของตัวเอง แคนนิส เอเวอร์ดีน ภาพต้นแบบ the Amazon และภาพต้นแบบ the Mother นอกจากนี้พบว่ายังมีภาพต้นแบบที่สัมพันธ์และสามารถสนับสนุนบทบาทสตรี ได้แก่ ภาพต้นแบบ the Green world ภาพต้นแบบ the Good Mother และ ภาพต้นแบบ the Womb โดยสรุป การศึกษาภาพต้นแบบหญิงทำให้ผู้หญิงแตกต่างจากผู้ชายในประเด็นรูปแบบการใช้พลังอำนาจ เพศหญิงมีภาพต้นแบบของผู้สร้าง ผู้รักษาชีวิตและ ผู้เสียสละ ภาพความเป็นผู้นำหรือ the hero เป็นภาพต้นแบบในเรื่องบทบาททางสังคมที่แคนนิสจะได้รับการยอมรับจากทุกเพศ ในขณะที่

ที่ภาพต้นแบบหญิงที่แท้จริง ไม่ได้แสวงหาอำนาจด้วยกำลังหรือการบังคับ แต่เป็นการเยียวยารักษาและปกป้องชีวิตอื่น

Abstract

This article presents archetypal approach in order to study female archetypes as represented in Suzanne Collins' The Hunger Games Trilogy. It aimed to explore female roles in society. The author used the archetypal theory following C.G. Jung and feminist scholar Annis Pratt. The results showed important archetypes in the main female character Katnis Everdeen-the hero, the Amazon, and the Mother. Besides, there were female-related archetypes that support the role of the main character including the Green World, the Good Mother and the Womb.

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

² ดร. อาจารย์สาขาวิชาภาษาและวรรณคดีตะวันตก มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

^{*} เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง "รูปแบบหญิงในนวนิยายดิสโทเปีย ไตรภาคเรื่อง The Hunger Games" สนับสนุน โดย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

In conclusion, studying female archetypes indicated that female archetypes are different from the male archetypes in terms of the ways of power. Female archetypes tend to create, cure and sacrifice. The leadership role found in the hero archetype guarantees Katniss the social acceptance from every gender while the genuine female archetypes in her seeks not the physical power nor force but the power to cure and protect other lives.

บทนำ

ภาพต้นแบบ หรือ Archetype เป็นแนวคิดที่พัฒนาโดย Carl Gustav Jung นักจิตวิทยาชาวสวิส ว่าด้วยปรากฏการณ์จิตวิทยาที่ปรากฏในสังคมซึ่งอธิบายรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนภายในชนชาติหรือวัฒนธรรมเดียวกัน ซึ่งมีการถ่ายทอดลักษณะของภาพรวมไปสู่ปัจเจกชนของสังคมนั้น การถ่ายทอดทำให้มีการเกิดซ้ำหลายในรุ่นต่อๆ จึงเรียกว่าภาพต้นแบบ (ค.ศ. 1981) แนวคิดนี้มุ่งวิเคราะห์การแสดงออกอันเกี่ยวเนื่องกับระบบจิตใต้สำนึกของบุคคลซึ่งเป็นผู้รับรูปแบบที่สืบทอดจากกลุ่มชนชาติหรือกลุ่มวัฒนธรรมของตนเอง

แนวคิด Archetype มีจุดเริ่มจากวิชาการด้านจิตวิเคราะห์ ต่อมาขยายไปสู่สาขามานุษยวิทยาและสังคมวิทยา จนกระทั่งมีอิทธิพลต่อการศึกษาวรรณกรรม ดังที่ปรากฏว่ามีนักวรรณคดีและนักวิชาการพัฒนาแนวคิดนี้มาเป็นทฤษฎีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบวรรณกรรม เรียกว่า Archetypal literary criticism ซึ่งผู้ที่นำมาใช้วิเคราะห์วรรณคดีในยุคแรกๆ Maud Bodkin ศึกษาภาพต้นแบบที่พบในกวีนิพนธ์ (ค.ศ. 1934) และเป็นที่ยอมรับกันมากในยุคทศวรรษ 50 ถึง 60 เมื่อนอร์ทรอป ฟราย (Northrop Frye) ขยายทฤษฎีภาพต้นแบบ ในงานตำราทางวรรณกรรมยุคสมัยใหม่ของเขาชื่อ Anatomy of Criticism (ค.ศ. 1957) ในหนังสือเล่มนี้ ฟราย ได้อธิบายในบทที่สามของหนังสือดังกล่าว โดยมีการวิเคราะห์ตำนานเทพเจ้าโรมัน เช่น เรื่องเทพ Proserpine ที่ทุกปีนางจะอันตรธานไปใต้พิภพเป็นเวลาหกเดือนและกลับสู่โลกอีกอีกครั้งในภายหลัง รูปแบบการหายไปจากถิ่นหรือบ้านแต่ภายหลังมีการกลับคืนสู่โลกเช่นนี้ ฟราย เรียกว่า การตายและฟื้นคืนชีพเชิงสัญลักษณ์ และยังพบรูปแบบที่คล้ายกันในบทละครแนวคอมเมดี้ของเชกสเปียร์เรื่อง Much Ado About Nothing โดยสรุป การประยุกต์ภาพต้นแบบของการศึกษา

แนวคิดวิเคราะห์ เมื่อนำมาศึกษาวรรณคดีในทางตะวันตก มักนำมาวิเคราะห์การกระทำและบทบาทตัวละครที่มีความเชื่อมโยงกับภาพต้นแบบเทพเจ้าโรมัน

ภาพต้นแบบเทพเจ้าที่ปรากฏในตำนาน เมื่อนำมาเชื่อมโยงเข้ากับบทบาทของตัวละครในวรรณกรรมสามารถอธิบายค่านิยมทางสังคมและความเชื่อในเรื่องบทบาทของชายและหญิงถูกถ่ายทอดในระบบคิดของคนตะวันตก ซึ่งสามารถศึกษาได้ในวรรณกรรมโดยเฉพาะประเภทนวนิยาย การศึกษาภาพต้นแบบถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสะท้อนบทบาททางสังคมของชายและหญิง

ผู้เขียนมีความสนใจการศึกษาภาพต้นแบบที่สามารถอธิบายพัฒนาการทางอารมณ์และบทบาททางสังคมของตัวละครนำในนวนิยายไตรภาค เรื่อง เดอะ ฮังเกอร์ เกมส์ (The Hunger Games) ซึ่งถือว่าเป็นวรรณกรรมแฟนตาซีที่มีตัวเอกเป็นผู้หญิง แคทนิส เอเวอร์ดิน ที่แสดงบทบาทหญิงผู้นำ จากการประมวลวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีการหยิบประเด็นภาพต้นแบบมาสนับสนุนและอธิบายความสัมพันธ์บทบาทของนางเอก ด้วยทฤษฎีทางจิตสังคม ดังนั้นในบทความนี้ ผู้เขียนจะเสนอวิธีวิเคราะห์ภาพต้นแบบสำคัญที่สะท้อนบทบาทผู้หญิงในนวนิยายไตรภาคนี้ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวสถานะของผู้หญิงว่าเป็นอย่างไรในสังคม เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปว่า นวนิยายแฟนตาซีร่วมสมัยชื่อดังที่มีอิทธิพลต่อคนอ่านและคนชมภาพยนตร์จากหนังสือแห่งยุคนี้ ได้ให้แง่คิดเรื่องผู้หญิงในสังคมอย่างไร

แนวคิดและทฤษฎี Archetype ในการศึกษาวรรณกรรมและสื่อ

ภายหลังยุคของนักจิตวิทยา Jung และ การพัฒนาแนวคิดของ Frye ในยุคต่อมาได้มีนักคิดคนสำคัญคือ Joseph Campbell ผู้เป็นนักวิชาการด้านตำนานและนักวิเคราะห์ความเชื่อในศาสนาต่าง ๆ เขาได้นำเสนอแนวคิดภาพต้นแบบเทพเจ้า ศาสดา พระเอกในตำนานทั่วโลก รวมไปถึงพระเอกในวรรณกรรมคลาสสิก เรื่องเล่า ตลกดจนภาพยนตร์ ในผลงานหนังสือชื่อ The Hero with A Thousand Faces ในหนังสือเรื่องนี้ Campbellสรุปว่าพบภาพต้นแบบของผู้นำ และพระเอกในตำนาน เทพเจ้า ในตำนานยังสะท้อนแนวคิดจิตสังคมที่วัฒนธรรมทั่วโลกมีความคล้ายกันทั้งในโลกตะวันตกและตะวันออก โดยมีกรณีศึกษาภาพต้นแบบบุคคลในตำนานศาสนาที่สำคัญ

วิธีคิดแบบ Campbell ที่ศึกษาตัวละครจากภาพต้นแบบสะท้อนความเชื่อของคนในวัฒนธรรมแบบ monomyth หรือเชื่อในเทพหรือผู้นำสูงสุดองค์เดียว กล่าวคือในวัฒนธรรมโลกส่วนใหญ่เรามักจะพบว่าพระเอกหรือวีรบุรุษจะมีชีวิตหรือโครงเรื่องแบบเดียวกัน ด้วยเหตุนี้เราจึงพบภาพต้นแบบผู้นำหรือวีรบุรุษมากในนวนิยายแฟนตาซี มีการดำเนินโครงเรื่องเป็นแบบแผนคือโครงเรื่องแสดงการผจญภัยของตัวเอกและจบลงที่ความสำเร็จและการกลับบ้านเพื่อฉลองชัยชนะ นับว่างานเขียน The Hero with A Thousand Faces ของ Campbell มีอิทธิพลต่อศิลปินคนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานแนวผจญภัย อันได้แก่ John Boorman, George Miller, Steven Spielberg และ George Lucas ผู้ได้รับแรงบันดาลใจจากแนวคิดและนำไปเป็นแนวทางในการเขียนบทภาพยนตร์ Star Wars นวนิยายแนวผจญภัย Watership Down (ค.ศ. 1972) ของ Richard Adams และนวนิยายเยาวชนชื่อดัง Harry Potter ก็มีโครงเรื่องที่สะท้อนภาพต้นแบบ hero ในบทบาทของ Harry Potter ถึงแม้ว่าผู้เขียน J.K. Rowling จะไม่เคยให้ข้อมูลว่าได้แรงบันดาลใจหรือได้อ่านงานของ Campbell มาก่อนก็ตาม

เป็นที่น่าสังเกตที่ภาพต้นแบบพระเอกถูกใช้เพื่ออธิบายพระเอกซึ่งหมายถึงผู้ชาย และเรามักจะได้อ่านนิทานมหัศจรรย์ ตำนานวีรบุรุษสำคัญ ๆ ซึ่งล้วนแต่มีตัวเอกเป็นผู้ชายทั้งนั้น ในเรื่องนี้ Campbell ได้ตระหนักถึงข้อค้นพบในตำนานเรื่องต่าง ๆ ที่พบแต่การเชิดชูวีรกรรมของฝ่ายชาย ที่เป็นเช่นนี้เพราะเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับการบันทึกตำนานศาสนา ล้วนแต่ได้รับการบันทึกและถ่ายทอดโดยผู้ชาย เพราะในประวัติศาสตร์ผู้มีอำนาจมักจะเป็นผู้ชาย ผู้หญิงจะเป็นผู้เล่านิทาน เทพนิยาย และนิทานมหัศจรรย์ซึ่งไม่ใช่ตำนานสำคัญ เพราะผู้หญิงทำงานรับผิดชอบมาก ไม่มีโอกาสได้ออกมาสร้างตำนานอย่างเช่นพวกผู้ชายมี (Campbell ค.ศ. 2008 หน้า 243)

การวิเคราะห์พัฒนาการของตัวละครผ่านภาพต้นแบบพระเอกในนวนิยายแฟนตาซียังนิยมใช้แนวคิดของ Campbell โดยเฉพาะการวิเคราะห์ภาพต้นแบบการเดินทางของพระเอก (the hero's journey or quest) ตัวอย่างเช่น เราสามารถนำแนวคิดอธิบายการเดินทางของ Frodo ในนวนิยาย J.R.R. Tolkien เรื่อง The Lord of the Rings การผจญภัยของ Harry Potter ที่แสดงการดำเนินไปตามรูปแบบขั้นตอน คือ พระเอกมีภารกิจต้องออกเดินทาง การเดินทางต้องเผชิญกับอุปสรรคแต่พระเอกจะมีผู้ช่วยและที่ปรึกษาหรือผู้รู้คอยช่วยเหลือ ความขัดแย้งของตัวละครทั้ง

ภายในและภายนอก การตายและฟื้นคืน การเรียนรู้ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ การเอาชนะอุปสรรคหรือบรรลូវัตถุประสงค์รางวัล และการเดินทางกลับบ้าน

อย่างไรก็ตาม ภาพต้นแบบวีรบุรุษ (hero) ไม่ได้จำกัดเฉพาะการสร้างสรรค์ตัวละครชายเท่านั้น เมื่อวรรณกรรมแนวแฟนตาซีมีการนำเสนอความหลากหลาย เนื้อเรื่องที่มีตัวเอกเป็นชายก็ได้หรือเป็นหญิงก็ได้ ขนบในการประพันธ์วรรณกรรมแฟนตาซีแนวผจญภัยก็ยังมีโครงเรื่องที่มีพระเอก แต่วรรณกรรมแนวแฟนตาซีบางเรื่องก็ให้นางเอกเป็นตัวนำ การวิเคราะห์ด้วยแนวคิด พระเอกแบบวีรบุรุษของแคมป์เบล ยังถือเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์แนวเรื่องแฟนตาซีหรือนวนิยายวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะโครงเรื่องที่มีตัวเอกเดินทางไปทำภารกิจสำคัญเพื่อกอบกู้ชาติได้

นักวิชาการบางกลุ่มมีการวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องปัญหาการประยุกต์แนวคิดภาพต้นแบบเพื่อศึกษานวนิยาย เพราะมักจำกัดมุมมองอยู่ที่ตัวละครชายและความเป็น "พระเอก" แม้แต่ในวรรณกรรมแฟนตาซี ซึ่งมักปรากฏมีการสร้างตัวละครที่สอดคล้องกับภาพต้นแบบในตำนานเทพเจ้าก็มีเสียงสะท้อนในประเด็นการละเลยไม่มีการศึกษาหรือยกย่องภาพต้นแบบฝ่ายสตรี หรือ "นางเอก" ในฐานะที่เป็นวีรสตรีในการรบหรือการกอบกู้โลกในระดับตำนาน เนื่องจาก Campbell เพียงวิเคราะห์ภาพต้นแบบหญิงเชื่อมโยงกับบริบทศาสนาและความเชื่อเท่านั้น เช่น ในหนังสือที่รวบรวมจากการถอดเทปรายการโทรทัศน์ของ PBS ซึ่ง Bill Moyers สัมภาษณ์ Campbell เป็นตอน ๆ ชื่อ The Power of Myth (เผยแพร่ใน ค.ศ. 1988) ที่ Campbell พูดถึงภาพต้นแบบเจ้าแม่กวนอิม และภาพต้นแบบเทพฝ่ายหญิงในปกรณัมกรีก ยิ่งทำให้แนวคิดสตรีนิยม (Feminism) มีความพยายามในการนำวิธีวิเคราะห์ ทฤษฎีวรรณกรรมมาใช้ศึกษาประเด็นบทบาท ฐานะ และทัศนคติที่ถูกนำเสนอในวรรณกรรมมีมากขึ้นเรื่อย ๆ

ในเวลาต่อมา Annis Pratt เขียนหนังสือ Archetypal Patterns in Women's Fiction (ค.ศ. 1982) ได้เสนอพัฒนาการการสร้างตัวละครหญิงในนวนิยายจากอดีตจนถึงยุคสมัยใหม่ เพื่อศึกษาบทบาทของผู้หญิงตามทฤษฎีวรรณกรรมสะท้อน โดย Pratt ใช้ทฤษฎีภาพต้นแบบเทพเจ้าในตำนานกรีกโบราณ ในการเชื่อมโยง Pratt ได้ข้อสรุปว่า บทบาทของผู้หญิงในวรรณกรรมทุกยุคทุกสมัย ถูกกำหนดโดยค่านิยมทางสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงไม่มีอิสระเลือกการดำเนินชีวิตได้สมบูรณ์แบบ หากมีแนวคิดต่อต้านกระแส

สังคมในเรื่องการครองเรือน หรือการอยู่ภายใต้การปกครองของผู้ชาย หญิงผู้นั้นมักหลงใหลหรือความตายทั้งในความหมายตรงตัวอักษรและความหมายเชิงสัญลักษณ์ Pratt อธิบายภาพต้นแบบสำคัญตามตำนาน ว่าเป็นเครื่องยืนยันว่าสังคมตะวันตกปลูกฝังในระบบแนวคิดให้ผู้หญิงไม่มีพลังอำนาจในโลกใบของสังคมวัฒนธรรม เมื่อไรก็ตามที่ผู้หญิงคิดต่อต้านพลังอำนาจจากฝ่ายชาย จะได้รับผลตอบแทนด้านลบ เช่น ตำนานนางไม้ Daphne ที่สะท้อนภาพหญิงสาวผู้ไม่ยินดีในความรักรักของเทพ Apollo เมื่อ Daphne ไม่มีทางเลือกหรือทางหนี นางตัดสินใจกลายเป็นต้น Laurel อย่างไม่มีทางกลับร่างกลับคืนดั้งเดิมได้ แต่ต้องทำเพื่อยุติการคุกคามทางเพศของเทพ Apollo

ผู้เขียนเห็นว่าแนวคิดของ Pratt สามารถนำมาศึกษานวนิยายแฟนตาซีในมุมมองแบบสตรีนิยม นอกจากนี้เมื่อศึกษาภาพต้นแบบหญิง ควรเชื่อมโยงไปยังบริบทแวดล้อมของตัวละคร เช่น องค์ประกอบฉากเรื่องที่สามารถศึกษาภาพต้นแบบสถานที่ และภาพต้นแบบการกระทำ เพื่อให้เห็นแหล่งหลบซ่อนภัย เพื่อค้นหาพลังอำนาจของผู้หญิงในเชิงความสัมพันธ์กับสถานะและบทบาทของผู้หญิงในสังคมวัฒนธรรมตะวันตกตามแนวสตรีนิยม ซึ่งพบว่า ภาพต้นแบบที่เกี่ยวกับพลังเพศแม่มีอยู่ในธรรมชาติ และในวรรณกรรมตะวันตกที่ส่งเสริมบทบาทนางเอก จะให้ฉากเรื่องมีฉากธรรมชาติ และฉากที่นางเอกใช้เวลาในสถานที่ๆ ปราศจากการควบคุมของเพศชาย ตัวอย่างเช่น ภาพต้นแบบ The green world

ตามที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้น การนำแนวคิด archetype ของ Jung มาขยายต่อในวิธีคิดแบบแคมป์เบลล์มักจำกัดเฉพาะในการศึกษาตัวละครชายหรือวีรบุรุษ เพราะคำว่า hero โดยนิยามที่ผูกติดกับเพศสภาวะได้ชัดเจนจำกัดการตีความไว้ที่ตัวละครเพศชายเท่านั้นทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมวัฒนธรรมตะวันตกให้บทบาทของผู้ชายเป็นวีรบุรุษ และกล่าวยกย่องว่าผู้ชายคือผู้นำ ซึ่งในความเป็นจริงมีตัวละครหญิงในนวนิยายแฟนตาซีอีกมากมายที่มีการผจญภัย และแสดงศักยภาพของตนเองได้ไม่ต่างจากพระเอกวีรบุรุษเลย เพียงแต่การอธิบายนางเอกให้เป็นวีรสตรีแบบอย่างที่พบในภาพต้นแบบวีรบุรุษอาจเป็นเพียงความพยายามแสวงหาอำนาจให้ผู้หญิงเท่าเทียมกับผู้ชายในบทบาทที่เสมอภาคกัน แต่ในนวนิยายแฟนตาซีที่มีตัวเอกเป็นหญิง มักจะมีภาพต้นแบบหญิงอื่น ๆ ซ่อนอยู่ในภาพต้นแบบผู้นำ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจมากกว่าในยุคศตวรรษที่ 21 นี้ บทบาทผู้นำหญิงในวรรณกรรมได้พัฒนาไปมากน้อย

เพียงใด ในบทความนี้ ผู้เขียนจึงนำเสนอวิธีการวิเคราะห์ตัวละครนำหรือนางเอกของนวนิยายแฟนตาซีแนวผจญภัยในนวนิยายไตรภาคเรื่อง เดอะฮังเกอร์เกมส์ แต่งโดย Suzanne Collins โดยอาศัยกรอบแนวคิดและทฤษฎีภาพต้นแบบตามที่ได้กล่าวมา วิเคราะห์พลังอำนาจ ศักยภาพของหญิงสาว ได้แก่ ความเป็น Hero หรือวีรสตรี ความเป็นคนรัก และความเป็นแม่หรือผู้ให้กำเนิดและปกป้องคุ้มครอง

ลักษณะตัวละครนำหญิงในนวนิยายไตรภาคเรื่อง เดอะ ฮังเกอร์ เกมส์: แคนนิส เอเวอร์ดีน

แคทนิส เอเวอร์ดีน เป็นหญิงอายุประมาณ 16 ปี เกิดเติบโตในพื้นที่ ดิสตริคต์ 12 (District 12) ภายใต้การปกครองของกลุ่มอำนาจมิชอบในโลกแฟนตาซีชื่อ พาเน็ม (Panem) ครอบครัวของเธอประกอบด้วยแม่และน้องสาว ส่วนพ่อที่เสียชีวิตตั้งแต่เธอยังเด็ก ทำให้บทบาทของแคทนิส กลายเป็น “ผู้หาเลี้ยง” หลักให้ครอบครัว ด้วยเป็นครอบครัวที่ยากจน แคทนิส รับประทานปลาสดตัว เก็บพืชพรรณไปแลกเปลี่ยนอาหารในตลาดมืด บางครั้งเมื่อมีความจำเป็นเธอและเพื่อนสนิทชายชื่อ เกล ต้องพากันไปลักลอบล่าสัตว์ในเขตหวงห้าม

ในด้านหนึ่ง แคทนิสก็เป็นเช่นเดียวกับวัยรุ่นทั่วไป มีความพอใจไม่พอใจและแสดงออกทางอารมณ์ ในทัศนะของเธอ เธอมองว่าผู้หญิงอย่างเธอไม่ควรมีลูกและครอบครัวในภาวะทุกข์ยากลำบาก เพราะหากมีเด็กเกิดเพิ่มเธอจะไม่สามารถหาเลี้ยงได้อีกเป็นแน่ (บทที่ 1) อาจเป็นเพราะชีวิตลำบากและต้องทำหน้าที่ดูแลครอบครัว ทำให้ตัวละครนี้มีลักษณะเข้มแข็ง กล้าหาญ และเสียสละเพื่อผู้อื่น ดังจะเห็นได้จากในภาคแรก ที่แคทนิส อาสาเป็นตัวแทน พิธีมอบรางวัล เพื่อเป็นผู้แข่งขันในฮังเกอร์เกมส์ และต่อมา การตัดสินใจนี้ก็นำพาให้แคทนิส เริ่มออกเดินทางไปสู่โลกดินแดนใหม่ และพบกับผู้คนใหม่ ๆ ในการแข่งขันเดิมพันด้วยชีวิต

Archetype หรือ ภาพต้นแบบ the hero ภาพแห่งผู้นำ และการเดินทางของแคณิส เอเวอร์ติน

วรรณกรรมแฟนตาซีมักมีภาพต้นแบบของตัวละครเอก ให้มีการเดินทางหรือผจญภัยครั้งสำคัญในชีวิต เพื่อให้บทบาทตัวละครได้แสดงศักยภาพความเป็นผู้นำที่มีความสามารถในการช่วยเหลือกอบกู้โลกหรือประเทศชาติ ดังที่มีการกำหนดไว้ในทฤษฎีภาพต้นแบบวีรบุรุษของ Joseph Campbell แบ่งออกเป็นสามช่วงเวลา คือ การพรากจากหรือการออกเดินทาง (Separation/ Departure) การหล່หลอมอัตลักษณ์ใหม่ (Initiation) และการเดินทางกลับ (Return) ซึ่งแต่ละช่วงเวลา จะกำหนดด้วยภาพต้นแบบสำคัญ ๆ ดังนี้

ตารางที่ 1 การผจญภัยของพระเอก ตามแนวคิดของโจเซฟ แคมป์เบล

1. การออกเดินทาง	2. การหล່หลอมอัตลักษณ์ใหม่	3. การเดินทางกลับ
1) สถานการณ์สร้างวีรบุรุษ 2) การปฏิเสธ/ตอบรับ สถานการณ์ 3) ตัวช่วยพิเศษ 4) ก้าวข้ามด่านทดสอบแรก 5) เข้าสู่ครุฑปลาวาฬ	1) ถนนทดสอบ 2) พบกับเทพฝ่ายหญิง 3) นางผู้ล่อลวง 4) ใฝ่ถอนความผิดกับบิดา 5) การยกย่องให้เกียรติ 6) ความดีสูงสุด	1) การปฏิเสธการกลับบ้าน 2) เหาะกลับอย่างรวดเร็ว 3) การช่วยเหลือให้พ้นภัย 4) ก้าวข้ามเพื่อคืนสู่บ้าน 5) ผู้ผ่านโลกทั้งสองแบบ 6) อิสรภาพเพื่อการดำรงอยู่

ที่มา: ตารางจัดทำขึ้นโดยผู้วิจัย

หากนำกรอบแนวคิดภาพต้นแบบวีรบุรุษ (hero) มาศึกษาการเดินทางของ แคณิส เอเวอร์ติน ตามแนวคิดของ Joseph Campbell มาประยุกต์อธิบายพัฒนาการของนางเอก เราอาจสรุปการผจญภัยของแคณิสได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การเดินทางของแคณิส ตามแนวคิดการเดินทางของวีรบุรุษ ของ Campbell

1. การออกเดินทาง	2. การหล່หลอมอัตลักษณ์ใหม่	3. การเดินทางกลับ
1) สถานการณ์สร้างวีรบุรุษ - ในฤดูเก็บเกี่ยว แคณิสอาสา เป็นผู้เข้าสู่ยังเกอร์เกมแทนน้องสาวผู้อ่อนแอ 2) การปฏิเสธ/ตอบรับ สถานการณ์ - การยอมรับจากผู้มีอำนาจให้แคณิสเข้าสู่เกมในฐานะตัวแทนดิสทริกต์ 12 3) ตัวช่วยพิเศษ - ครูฝึก เฮย์มิช อดีตแชมป์ของยังเกอร์เกมส์	6) ถนนทดสอบ - กลวิธีการเอาตัวรอดจากฝ่ายตรงข้ามในระหว่างการแข่งขัน ทั้งในชั้นเชิงการใช้อาวุธ และปฏิภาณไหวพริบ 7) พบกับเทพฝ่ายหญิง - เด็กหญิงลู ผู้เข้าแข่งขันที่มีจิตใจดีงาม 8) พบกับนางผู้ล่อลวง - บทบาทของ President Coin หัวหน้าดิสทริกต์ 13 ซึ่งแคณิสไม่อาจไว้วางใจ	12) การปฏิเสธการกลับบ้าน - ความสับสนในใจที่เกิดขึ้น หลังจากสถานะที่เปลี่ยนไป แคณิสคาดการณ์ถึงอนาคตที่จะนำพาชีวิตให้มีความหวังที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่นคือการเป็นผู้นำกลุ่มตลอดไป 13) พาหนะพาลับอย่างรวดเร็ว - รถไฟและฮูเวอร์ใช้ในการเดินทางระหว่างพาเน็มและดิสทริกต์ 14) การช่วยเหลือให้พ้นภัย - กลุ่มใหม่ที่เข้ามาขอสร้างเครือข่ายและผลประโยชน์ทางการเมือง

1. การออกเดินทาง	2. การหล่อหลอมอัตลักษณ์ใหม่	3. การเดินทางกลับ
4) ก้าวข้ามด่านทดสอบแรก - การฝึกทักษะเพื่อความพร้อม เล่นเกม 5) เข้าสู่ครุฑปลาวาฬ - บริเวณการแข่งขัน (Arena)	9) ไล่ถ่อนความผิดกับบิดา - แคาทนิสทำหน้าที่เป็น Mockingjay หัวหน้ากลุ่มที่พึงประสงค์ ซึ่งทดแทนสิ่งที่ผู้ถูกกดขี่ไม่เคยได้รับ จากผู้ปกครองเผด็จการ 10) การยกย่องให้เกียรติ - ดิสตริกต์ให้ความยกย่อง Mockingjay 11) ความดีสูงสุด - แคาทนิสสามารถช่วยให้ดิสตริกต์ หลุดพ้นจากการส่งบรรณาการในฤดู เก็บเกี่ยว ตัดระบบเกมล่า	15) ก้าวข้ามภพ/แดน เพื่อกลับบ้าน - นวนิยายชุดที่ 2 และ 3 ตอน Catching Fire และ Mockingjay แคาทนิสเผชิญกับการต่อสู้กับกลุ่ม ผู้กดขี่จากพาเน็ม President Snow แคาทนิสสวมบทบาทผู้มีอำนาจ ต่อรอง และหวังจะช่วยให้ดิสตริกต์ ได้กลับสู่สภาวะเป็นสุขเช่นเดิม 16) ผู้ผ่านโลกทั้งสองแบบ - แคาทนิส ผ่านช่วงวัยที่ต่อสู้กับ อิทธิพลผู้กดขี่ สู่วิถีความเป็นหญิง มีครอบครัวและเป็นแม่ 17) อิสรภาพเพื่อการดำรงอยู่ - การเลือกรูปแบบชีวิตที่สังคม ยอมรับ และบทสรุปของอิสรภาพ ได้มาจากการต่อสู้

ที่มา: ตารางจัดทำขึ้นโดยผู้วิจัย

จะเห็นได้ว่าหากนำกรอบแนวคิดต้นแบบวีรบุรุษกับการผจญภัยของวีรบุรุษมาอธิบายความเป็นตัวเองของตัวละครหญิงในช่วงต้นของการดำเนินเรื่องนวนิยาย จะปรากฏภาพต้นแบบนี้ในนวนิยายเล่มที่ 1 เดอะฮังเกอร์เกมส์ ชัดเจนที่สุด บทบาทของนางเอกจะมีความโดดเด่นหรือมีข้อใดที่พิเศษในด้านความเป็นผู้นำ ต้นแบบวีรบุรุษจะกำหนดให้บุคคลมีคุณสมบัติพิเศษ เสมือนเป็นผู้ที่โชคชะตากำหนดให้ต้องรับภารกิจอภิปูโลกแต่มีอันตรายมาก และต้องเดินทางออกจากภูมิลำเนา การออกเดินทางของวีรบุรุษจะนำมาซึ่งบทเรียนและประสบการณ์ชีวิตที่ยากขึ้น พระเอกหรือนางเอกจะต้องสามารถผ่านพ้นบททดสอบเหล่านั้นได้

นอกเหนือจากการผจญภัยเกิดขึ้น บททดสอบยังแสดงพัฒนาการตัวละครหรือ self development ของคาทนิส ซึ่งเกิดขึ้นอย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่เปิดเรื่อง ลักษณะอย่างหนึ่งที่พบในพระเอก/นางเอก ในวรรณกรรมแฟนตาซีคือ มักจะเป็นเด็กกำพร้า หรือมีความลับเรื่องการทำเนียด คาทนิส เป็นเด็กกำพร้าพ่อ มีแม่ผู้อ่อนแอเพราะสุขภาพไม่ดี การเติบโตของนางเอกไม่ใช่เรื่องง่ายตาย อยากรู้ก็ตามเธอมีพรสวรรค์และทักษะการใช้คันศรและธนูในการออกล่าสัตว์ ทักษะนี้เชี่ยวชาญมากขึ้นเมื่อได้เข้ารับการฝึกก่อนเข้าสู่สนามฮังเกอร์เกมส์

Archetype ของผู้หญิงที่พบในลักษณะตัวละคร แคนนิส

ผู้เขียนค้นพบ Archetype ของผู้หญิงในแคนนิส ตามรอย C.G. Jung โดยอ้างอิงวิธีวิเคราะห์ของสำนักคิดเดียวกันคือ Toni Wolf (ค.ศ. 1956) สรุปได้ว่า แคนนิสมีลักษณะ Archetype ของผู้หญิง ดังนี้

1) The Amazon หรือภาพต้นแบบผู้หญิงแกร่ง มีความมุ่งมั่น มีจุดมุ่งหมาย และในเชิงสัมพันธ์ภาพกับเพศชาย ผู้หญิงลักษณะนี้จะมีผู้ชายหรือคนรักที่เป็นเพื่อนคู่คิด นอกนั้นจะเป็เสมือนฝ่ายคู่แข่งในเรื่องความสามารถและการทำงานต่าง ๆ ซึ่งในชีวิตของแคนนิส มีเพื่อนรู้ใจเป็นชายหนุ่ม 2 คน ที่แคนนิสให้บทบาทชัดเจนว่าไม่ใช่ผู้นำของเธอ ได้แก่ เกล ชายเพื่อนรัก และ พีต้า ชายคนรัก และสามีในปัจจุบัน

2) The Mother หรือภาพต้นแบบมารดา แคนนิสมีแม่ผู้อ่อนแอ ไม่สามารถดูแลน้องสาว พริน ได้อย่างที่ควรเป็น การกำหนดบทบาทให้แม่โดยกำเนิดอ่อนแอและไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ดูแลลูกสาวสองคนได้เมื่อพ่อตาย ส่งผลบทบาทให้แคนนิส กลายเป็นแม่ให้น้องสาว คอยดูแลและห่วงใยเปรียบเสมือนแม่ห่วงใยลูก นอกจากนี้ บทบาทของผู้พิทักษ์ผู้อ่อนแอกว่า ก็แสดงถึงความเป็นแม่ที่เสียสละให้ผู้อื่นแม่ตนเองจะไม่ยินดีในความทุกข์ทรมานที่ได้รับมาพร้อมภาระหนัก แต่ก็ยินยอมที่จะทำเพื่อให้ผู้อื่นพ้นจากความทุกข์

การวิเคราะห์ภาพต้นแบบตามแนวของ Campbell และ Jung เน้นบทบาทอำนาจเชิงสังคมการปกครองแก่หญิงสาวในบริบทแบบผู้นำหรือผู้กอบกู้ชาติ แต่การวิเคราะห์จะไม่สมบูรณ์หากขาดภาพต้นแบบที่สนับสนุนความเป็นหญิง เพราะนอกเหนือจากอำนาจในเชิงสังคมการปกครองแล้ว เพศสภาวะหญิงยังมีคุณสมบัติพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์ทำให้นางเอกหรือวีรสตรีมีอำนาจด้านบวก ที่ทำให้แตกต่างจากการมองโดยใช้ภาพต้นแบบ hero ซึ่งมีอำนาจไปในทางการใช้พลังกำลังในการต่อสู้เอาชนะ หรือภาพต้นแบบ The Amazon และ The Mother ก็ยังเป็นบทบาทที่ขัดแย้งเพราะแคนนิสเริ่มต้นจากความเป็นผู้หญิงแกร่งแบบ ราชีนีแห่ง Amazon แต่ภายหลังก็เข้าสู่กระบวนการสังคมแบบขนบคิดเดิมคือ ต้องกลายเป็นแม่ที่ดูแลบ้านและครอบครัวในตอนจบของนวนิยาย ยิ่งทำให้สาระหลักที่สื่อถึงบทบาทแข็งแกร่งของผู้หญิงด้อยลง

เพื่อให้การวิเคราะห์ภาพต้นแบบที่ให้อำนาจแก่หญิงสาวมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นผู้เขียนจะประยุกต์แนวคิด

ภาพต้นแบบสถานที่และสิ่งของที่เอื้อให้ภาพต้นแบบหญิงมีความมั่นคงและแข็งแกร่ง ปรากฏจากอิทธิพลของผู้ชาย ตามแนวคิดของ Annis Pratt เพื่อนำเสนอว่า หากนวนิยายจะเน้นให้แนวคิดสตรีและบทบาทสตรีที่เข้มแข็ง โดดเด่นขึ้น จำเป็นต้องสร้างองค์ประกอบอื่นมาสนับสนุนแนวคิด

Archetype หรือ ภาพต้นแบบอื่น ๆ ที่สนับสนุนบทบาทผู้หญิง

1) The Green World

ต้นแบบ the green world ต้นแบบนี้หมายถึง พื้นที่พิเศษที่ธรรมชาติสร้างให้เพศหญิงได้มีอิสระเต็มที่ในการแสวงหาตัวตนได้อย่างเสรีไร้ข้อจำกัดหรือกรอบที่เพศชายสร้างไว้ลิดรอนพลังของผู้หญิง Simone de Beauvoir กล่าวว่า วิญญาณหญิงมีความรักแบบพิเศษที่มอบให้ธรรมชาติได้มากกว่าให้ชายหนุ่ม เพราะการบูชาเทอดทูนความรักที่มีให้เพศตรงข้ามเป็นภาวะการพึ่งพิง การให้ที่ต้องการการให้คืนกลับ ขณะที่มีความรักอีกแบบที่ผู้หญิงมอบให้กับธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ในแบบของ the green world การให้ความรักของเธอเปรียบได้กับการได้ครอบครองอาณาจักรทั้งอาณาจักร ผู้หญิงจะมีความเป็นตัวของตัวเองมากที่สุดเมื่อเกิดความรู้สึกครอบครองพื้นที่แบบ the green world (อ้างอิงใน Pratt, ค.ศ. 1982 หน้า 16-17)

อย่างไรก็ตาม ผู้ประพันธ์ได้เพิ่มองค์ประกอบย่อยที่ทำให้ The Green World ถูกตัดทอนความสำคัญและพลังอำนาจหญิงลดลง เนื่องจากการกำหนดบทบาทให้พีต้าใกล้ชิดนางเอกตลอดเวลา เป็นที่น่าเสียดายที่ ในห้วงเวลาและโอกาสสำคัญ แคนนิสไม่มีอาณาเขตของตนที่อยู่เพียงลำพังศักยภาพของ The Green World จึงไม่ส่งเสริมบทบาทนางเอกได้สมบูรณ์

ธรรมชาติ ในความหมายของภาพต้นแบบที่ส่งเสริมบทบาทสตรี มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่า the Underworld ที่เป็นพื้นที่ที่ก่อการฟื้นคืนชีพในภาพต้นแบบฝ่ายชาย ในขณะที่ภาพต้นแบบ the underworld มียาวิเศษช่วยรักษาให้ฟื้นชีพ (เช่น Frodo ใน The Lord of the Rings ได้ยาวิเศษ The Phial of Galadriel ช่วยชีวิตตอนเผชิญแมงมุมยักษ์) ภาพต้นแบบ the Green World กลับถูกทับซ้อนกับ ภาพต้นแบบ the Limbo หรือป่ามืดเพื่อเป็นที่หลบภัยเนื่องจากมีกับดัก หลุมพราง และลูกเบอริฟิช หากวิเคราะห์ในแนวคิด Archetype ของ Pratt และจิตวิเคราะห์ นวนิยายสมัยใหม่ที่ประพันธ์โดยผู้เขียนหญิงเรื่องนี้ ก็ยังไม่อาจลบ

ภาพขนบเดิมที่ละเอียดละเอียดยอดของสัญลักษณ์ที่สามารถส่งเสริมสร้างศักยภาพหญิงให้โดดเด่นขึ้นมาได้

2) The Good Mother และ The Womb

ในนวนิยายเล่มที่หนึ่ง The Hunger Games เปิดฉากเรื่องที่พื้นที่ the Meadow และ arena ซึ่งถึงแม้จะเป็นพื้นที่ปกครองของรัฐบาลพาเน็ม แต่ปราศจากการเข้าควบคุมโดยกำลัง พื้นที่สีเขียวหมายถึงธรรมชาตินี้ยังเกี่ยวข้องกับ the good Mother หรือสัญลักษณ์แบบของมารดา ซึ่งโดยนัยคือธรรมชาติเป็นผู้ให้ชีวิต พี่ชพันท์ มนุษย์และสัตว์ต่างมีชีวิตและรอดชีวิตเพราะมีแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ ในแนวคิดต้นแบบมารดาผู้ยิ่งใหญ่ หากปรากฏในวรรณกรรมแฟนตาซีจะหมายถึงผู้นำหญิงที่พาลูกหลานหรือผู้ใต้ปกครองให้เป็นอยู่อย่างปลอดภัยสงบสุข นวนิยายชุดนี้มีพื้นที่สีเขียวให้นางเอกได้เข้าไปค้นหาค้นพบตัวตนที่แท้จริงของตนเอง คือ the Meadow แคทนิสมักจะเข้าไปล่าสัตว์เพื่อนำไปแลกเปลี่ยนเสบียงและของใช้ที่จำเป็น ใน the Meadow แคทนิสจะนึกถึงความทรงจำที่อบอุ่นเมื่อพ่อยังมีชีวิต นึกถึงคำสั่งสอน และสังเกตเรียนรู้จากธรรมชาติ ถือว่าพื้นที่แห่งนี้ได้ให้ความหยิ่งรู้แก่นางเอก ความหยิ่งรู้นี้ได้พัฒนามาเป็นบุคคลที่มีวิจรรณญาณ มีความสงบเยือกเย็น แม้เมื่อเกิดภัยในระหว่างเข้าเล่นเกมใน arena พื้นที่ป่าที่เป็นอันตรายก็ยังพื้นที่ปลอดภัยให้แคทนิสหลบและพักชั่วคราว เช่น ตอนที่พาพีต้าเข้าไปหลบในถ้ำ ซึ่ง ถ้ำ หรือโพรงคือภาพต้นแบบของ the womb หรือ ครรภ์มารดา เมื่อพีต้าถูกพาเข้าไปหลบภายในนั้นโดยมีแคทนิสคอยให้กำลังใจและดูแล ฉากเรื่องได้สร้างภาพบทบาทนางเอกที่มีพลังแห่งเพศแม่ ผู้รักษาและปกป้อง ในขณะเดียวกันต้นแบบครรภ์มารดาในฉากถ้ำ ก็สนับสนุนให้บทบาทความเป็นแม่ของแคทนิสชัดเจน

Archetype หรือภาพต้นแบบอื่น ๆ ที่แวดล้อมตัวละครเอก

ไม่เพียงแต่ Archetype ของ Hero ในโครงเรื่องมีผู้ช่วย เป็น archetype ชนิดหนึ่งเรียกว่า the wise old man/woman ในนวนิยายเรื่องนี้ แคทนิสมิผู้ช่วยที่เป็นผู้ฝึกสอนและให้คำปรึกษาเหมือนพี่เลี้ยงในการแข่งขันเกมส์ ชื่อ เฮมิช ในการแข่งขัน แคทนิส จะต้องเผชิญกับผู้ร้าย ในแนวคิดต้นแบบเรียกตัวร้ายว่า the villain แต่ในช่วงแรกบทบาทของ the wise old man เข้ามาให้ความช่วยเหลือนางเอกขณะแข่งขันในเกมล่า นำโดยเฮมิช ผู้ชนะยุคแรกๆ ที่ผันตัวเองมาทำงานให้กับพาเน็ม(รัฐบาลที่ปกครองประเทศ)

เมื่อแคทนิส ได้รับอุปกรณ์ช่วยชีวิตและสิ่งของรางวัลจากสปอนเซอร์การแข่งขัน เธอได้แสดงให้เห็นถึงปฏิภาณไหวพริบในการใช้อุปกรณ์ โดยไม่ได้พึ่งพิงความช่วยเหลือจากคนนอกอย่างเด็ดขาด ในการแข่งขันที่มีคู่หูชื่อ พีต้า เด็กหนุ่มจากดิสตริกต์เดียวกัน นั้น แคทนิสได้ช่วยเหลือให้เขารอดชีวิต และยังผูกมิตรกับเด็กสาวจากดิสตริกต์อื่น ทำให้มีมิตรแทนที่จะมีศัตรูเพิ่ม

การผจญภัยของนางเอกนำไปสู่ Archetype ประเภทเหตุการณ์ ชื่อ บททดสอบที่ยิ่งใหญ่ (the ordeal) และแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งและมั่นคงในคุณธรรมของนางเอกคือ ตอนที่นางเอกยอมเสียสละชีวิตพร้อมกับพีต้า ความสำคัญอีกอย่างในตอนนี้มีข้อสังเกตคือ นางเอกมีอำนาจต่อรองในเกมการแข่งขัน พลิกบทบาทจากหมากในเกมมาเป็นผู้พลิกกติกาของเกม ด้วยผู้ออกแบบเกมไม่สามารถควบคุมกติกาไว้ได้เพื่อรักษาความสงบและไม่ให้กระทบต่อภาพลักษณ์และความนิยมจากพลเมืองหรือสปอนเซอร์เกม ทำให้เมื่อจบเกมการแข่งขันได้ผู้ชนะถึงสองคน และชัยชนะครั้งนี้ แคทนิสไม่เพียงแต่เป็นผู้ชนะเกมล่า แต่ชนะเกมการเมืองเกมแรก ซึ่งในเวลาต่อมา ได้เปลี่ยนสถานะบทบาทของเด็กสาวธรรมดาให้กลายเป็นผู้นำหรือวีรสตรีของคนชายขอบ (ผู้ถูกปกครอง)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ภาพต้นแบบหญิงในนวนิยายไตรภาคชุด เดอะ ฮังเกอร์เกมส์ เป็นความพยายาม นำเสนอมุมมองสตรีนิยม ผสมผสานกับแนวคิดจิตวิเคราะห์ เพื่อค้นหาศักยภาพบทบาทหญิงที่สะท้อนในวรรณกรรมร่วมสมัย เนื่องจากภาพต้นแบบอาจสามารถอธิบายบุคลิกภาพและพัฒนาการของตัวละครและมีส่วนสนับสนุนแนวคิดจิตสังคม (Psycho-social) ที่จะทำให้เข้าใจพัฒนาการของตัวละครซึ่งเป็นหัวใจของการวิเคราะห์นวนิยายประเภท bildungsroman หรือนวนิยายแห่งพัฒนาการทางสติปัญญา

ในนวนิยายแฟนตาซีแนวผจญภัยที่มีตัวละครเอกเป็นหญิง ควรมีการศึกษาและให้ความสำคัญกับภาพต้นแบบสถานที่หรือสิ่งของประกอบกับการวิเคราะห์ภาพต้นแบบวีรสตรี/บุรุษ การวิเคราะห์พัฒนาการตัวละครวัยรุ่นในนวนิยายแฟนตาซีนิยมประยุกต์ใช้แนวคิดการผจญภัยของวีรสตรี (the hero's journey) นอกจากนี้ เมื่อต้องสนับสนุนการศึกษาวรรณกรรมในแนวสตรีนิยม การอ้างอิง

ภาพต้นแบบวีรบุรุษยังมีความสำคัญ โดยเฉพาะในการสร้างตัวละครหญิงให้มีความแข็งแกร่ง แบบ hero archetype ซึ่งนวนิยายแฟนตาซีจะแสดงให้เห็นอำนาจเพศหญิงในฐานะผู้นำหรือผู้กอบกู้โลก แต่ยังไม่ใช่ภาพต้นแบบที่สำคัญเท่ากับภาพต้นแบบที่ทำให้ผู้หญิงแตกต่างจากผู้ชายในประเด็นรูปแบบการใช้พลังอำนาจ การศึกษาภาพต้นแบบหญิงทำให้ผู้หญิงแตกต่างจากผู้ชายในประเด็นรูปแบบการใช้พลังอำนาจ เพศหญิงมีภาพต้นแบบของผู้สร้าง ผู้รักษาชีวิตและ ผู้เสียสละ ภาพความเป็นผู้นำหรือ the hero เป็นภาพต้นแบบในเรื่องบทบาททางสังคมที่แค่นี้จะได้รับ การยอมรับจากทุกเพศ ในขณะที่ภาพต้นแบบหญิงที่แท้จริง ไม่ได้แสวงหาอำนาจด้วยกำลังหรือการบังคับ แต่เป็นการเยียวยารักษาและปกป้องชีวิตอื่น

นักวรรณคดีศึกษา ไม่ควรละเลยที่จะทดลองวิเคราะห์

ด้วยทฤษฎีอื่นๆ ประกอบมุมมองสตรีนิยม เช่นที่ผู้เขียนได้นำเสนอภาพต้นแบบที่บ่งบอกเพศสภาวะ ค้นหาภาพลักษณ์วีรสตรีมีความโดดเด่นและแสดงอำนาจที่ผู้ชายไม่มีนั่นคือภาพต้นแบบมารดาและ the green world เพราะเป็นต้นแบบที่ส่งเสริมให้ตัวละครวัยรุ่นหญิงมีอิสระและแสดงศักยภาพของเพศหญิงได้มากที่สุด นอกจากนี้ภาพต้นแบบดังกล่าวเป็นต้นแบบที่แสดง self development ของหญิงสาวที่ปราศจากอิทธิพลจากสังคมแบบปิตาธิปไตย (Patriarchy) โดยแท้จริงต้นแบบ the green world คือพื้นที่ให้หญิงสาวได้เติบโตทางอารมณ์ และ ต้นแบบครรภ์มารดา หรือ womb มีส่วนสนับสนุนทำให้ต้นแบบหญิงมีความสมบูรณ์ในเชิงอัตลักษณ์เพศหญิง เพศผู้สร้างและรักษาสรรพสิ่ง และแสดง female autonomy ที่ไม่พบในต้นแบบชายได้อย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- “Bildungsroman: German literary genre”. **Encyclopædia Britannica**. April 22, 2015. <https://global.britannica.com/art/bildungsroman>
- Campbell, Joseph. **Pathways to Bliss: Mythology and Personal Transformation**. ACN 085119953. Accessible Publishing System, PTY, Ltd., 2008.
- . **The Hero With a Thousand Faces**, New York: Bollingen, 1949.
- Collins, Suzanne. **The Hunger Games**. New York: Scholastic Books, 2010.
- . **Catching Fire**. New York: Scholastic Books, 2012.
- . **Mocking Jay**. New York: Scholastic Books, 2012.
- Jung, Carl Gustav. R.F.C. Hull trans. **The Archetypes and The Collective Unconscious (2nd Ed)**. New Jersey: Princeton U Press, 1981.
- Pratt, Annis. **Archetypal Patterns in Women’s Fiction**. Indiana: Indiana U Press, 1982.
- Wolf, Toni. **Structural Forms of the Feminine Psyche**. Trans. Paul Watzlawik. C.G. JungInstitute: Zurich, 1956.